

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 2

Тернопіль
ТДМУ:
«Укрмедкнига»
2016

- висока компактність архіву;
- можливість швидкого пошуку і перегляду електронних документів;
- швидкий і надійний обмін електронними документами незалежно від віддаленості адресата;
- можливість вміщення в документ мультимедійних даних, окрім тексту.

Попри те, ЕДО не позбавлений **недоліків**, до яких належать:

- потреба у захисті від знищення чи пошкодження внаслідок втрати фізичних властивостей носіїв інформації (жорсткий диск та ін.);
- зміни програмних та (або) апаратних компонентів;
- некоректне поводження з документами (через низьку компетентність користувачів).

Попри те, яскравим прикладом ефективного впровадження сучасних методик, зокрема запровадження електронного документообігу є сайт Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського. Даний сайт є своєрідним інформаційним центром життя. Підрозділи стосуються, як наукової роботи університету, так навчальної і лікувальної робіт.

Проте, незважаючи на прийняті Закони про електронні документи та електронний цифровий підпис [1,2], на практиці ЕДО у вишах впроваджується досить мляво. Існує вадлива практика, коли поряд із впровадженням ЕДО, залишаються вимоги щодо створення і зберігання паперових документів у попередньому обсязі. При цьому *de facto* виконується подвійна робота, об'єм роботи для працівників збільшується, замість того, щоб зменшуватися, що може спричинити несприйняття ЕДО. Такий підхід протирічить головним цілям впровадження ЕДО, а саме, економії часу, ресурсів, простору для зберігання "паперової продукції", і його необхідно якнайшвидше позбуватися.

Отже, для вищого навчального закладу робота з документами – один із головних методів діяльності, оскільки завжди вимагає необхідності орієнтування того чи іншого результату діяльності, як колективу в цілому, так і кожного студента зокрема.

Висновки. Аналіз доступної літератури показав, що запровадження стандартів ЕДО сприяє розвитку вищих навчальних закладів. Це відбувається унаслідок підвищення ефективності обробки інформації, гармонізації співпраці як між підрозділами самого університету, так і з іншими установами. При цьому новітні інформаційні рішення допомагають економити кошти, час, звести до мінімуму бюрократичні перешкоди.

Література

1. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" № 851-IV від 22.05.2003 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної ради України. — доступ за посиланням : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=851-15>
2. Закон України "Про електронний цифровий підпис" № 852-IV від 22.05.2003 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної ради України. — доступ за посиланням: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=852-15>
3. Якимюк Ю. Формування ефективного сховища інформації у вищому навчальному закладі – важлива складова системи електронного документообігу. / Ю. Якимюк // Вісник Книжкової палати. – 2011.- №1. – С.1-3.
4. Пелехата О. Управління документними комунікаціями за допомогою мережних технологій. / О. Пелехата // Вісник Книжкової палати. – 2012.- №3. – С.1-3.
5. Основні чинники впливу на вузівську підготовку документознавців //Юрій Палеха/www.archives.gov.ua
6. Без авторів. Einführung in den elektronischen Datenaustausch (EDI) — доступ за посиланням: <http://www.agrartechnik.de/data/S001/anlagen/6192895771043051604200480143237118.pdf>
7. Fajczak-Kowalska A. Wykorzystanie *elektronicznej wymiany danych* w wybranych przedsiębiorstwach. *Gospodarka w praktyce i teorii* 2012; 2(31) — доступ за посиланням: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element/hdl_11089_2398
8. Narayanan S., Marucheck A.S., Handfield R.B. Electronic data interchange: research review and future directions. *Decision Sci* 2009; 40(1): 123-161

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗІОЛОГІЇ

В. М. Соколенко, Л. Е. Весніна, К. Є. Юдіна

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Вступ. Упровадження нового Закону України "Про вищу освіту" поставило перед багатьма вищими навчальними закладами непрості проблеми й викликало жваві дискусії не тільки у стінах храмів науки, а й поза ними. Першим каменем спотикання для вищих навчальних закладів при плануванні навчального навантаження на 2015/2016 рік було перехід від 900 до 600 навчальних годин [1]. Це можливо лише за умови зменшення кількості аудиторних годин та збільшення об'єму самостійної роботи студентів.

Відповідно до цього, кількість практичних занять з фізіології зменшена на противагу збільшенню кількості годин, що відводяться на самостійне опанування матеріалу. Зменшення годин занять в аудиторіях не означає, що студентам доведеться працювати менше: адже вимог

до рівня компетентності випускників ніхто не знижував. Самостійність, відповідальність за набуття професійних компетентностей – риса, яка характеризує студента сучасних вишів [1].

Основна частина. За цих умов зростає необхідність ефективнішого використання комп'ютерних технологій як засобу інтенсифікації навчального процесу. Навчальний матеріал з фізіології можна подавати різними способами: комп'ютерні підручники та лекції у вигляді текстових матеріалів, мультимедійні презентації, навчальні фільми, тестові комп'ютерні програми для контролю та навчання. Це дозволить кожному студенту особисто забезпечувати і контролювати особистий темп навчальної діяльності, бо він матиме можливість самостійно вибирати момент пере-

ходу до наступної порції навчальної інформації, задавати швидкість подання завдань і час їх виконання. Студенти матимуть можливість самостійно переходити від більш легкого ступеня складності навчального матеріалу до більш складного і навпаки, вибирати і визначати для себе рівень завдання та випробувати свої сили на різних етапах, помічати та враховувати помилки у засвоєнні навчального матеріалу. Все це дасть змогу раціонально використовувати час, чітко організувати і конкретно спрямовувати самостійну навчальну діяльність студентів. Крім того, це забезпечить індивідуальний підхід до навчання, так як викладач зможе застосовувати окрему методику для кожного студента, враховуючи його рівень підготовки, особливості мислення та темперамент. Мультимедійні комп'ютерні ефекти забезпечуватимуть візуалізацію інформації, адже носієм інформації постає картина (анімація, графіка), що впливає на різноманітні почуття людини.

Надзвичайно великі можливості, що з'являються при використанні комп'ютерних технологій, мають ряд недоліків. Наприклад, отримуючи завдання написати реферат, студент може скористатися INTERNET-мережею і знайти там повністю підготовлену доповідь, яку не читаючи і не завжди розуміючи подасть викладачу. Ефект такої "самостійної роботи" буде рівний нулю, а етичні норми порушені. Завдання викладача полягає в формулюванні таких завдань на СРС, щоб студент не зміг скористатися чужою інтелектуальною власністю, а поетапно здійснив власний пошук, аналіз та висновки.

Використання комп'ютерних технологій вимагає від педагогів ще більшої підготовки. Так, викладач повинен сформулювати у студента внутрішню потребу в постійній самостійній роботі; контролювати її систематичність і безперервність; допомогти вміло поєднувати вивчення кількох дисциплін; обґрунтувати значення чіткої упорядкованості та черговості етапів роботи; навчити правильно планувати самостійну роботу та раціонально використовувати час; правильно застосовувати відповідні методи та способи самостійної роботи. Завдання, необхідно формувати так, щоб студент застосовував не просте відтворення вивченого матеріалу, а глибоко його осмислював, вчився

робити висновки, самостійно формулювати питання та вирішувати проблему.

При впровадженні сучасних інтерактивних технологій у навчальний процес зростає співпраця викладача і студента. За цих умов студент стає помічником викладача в розробці тих чи інших навчальних, організаційно-методичних або науково-дослідницьких матеріалів, а викладач спрямовує самостійну діяльність студентів, стає «режисером» навчання, здатним розвивати кращі якості студента як майбутнього спеціаліста вищої кваліфікації. Мотивація студента до самостійної роботи зростає, якщо він впевнений, що результати його співпраці з викладачем будуть враховані в тому чи іншому вигляді в навчанні або дослідницькій діяльності. В спілкуванні студент вчиться думати, виділяти головне, логічно висловлюватися, вчиться творчої діяльності. В співпраці зі студентом викладач визначає, що саме гальмує самостійну роботу студентів та відпрацьовує зі студентами шляхи підвищення її ефективності [2,3].

Висновки. Таким чином, використання комп'ютерних технологій є невід'ємним елементом самостійної роботи студентів, що значно посилює її ефективність. Розширюються можливості викладача для посилення його впливу на підвищення якості засвоєння студентами навчального матеріалу.

Література

1. Автономія – важка ноша [Електронний ресурс]. / Гожик А., Рашкевич Ю., Булава Л. // Дзеркало тижня. Україна. – 27 березня 2015 р. – №11 Режим доступу до журн.: <http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/avtonomiya-vazhka-nosha-.html>
2. Втілення інтерактивних технологій в самостійну навчальну роботу студентів [Електронний ресурс] / Л.Г. Корнієнко, О.Т. Мар'юшкіна Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua>
3. Лапінський В.В. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України [Текст] / В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук та ін.; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова. – К.: Педагогічна думка, 2010. – 160с.

ПРОФІЛАКТИКА ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ

Д. О. Степанський, Н. С. Башкірова, Г. М. Дараган, Л. М. Сладкова

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Вступ. В умовах сьогодення процес підготовки висококваліфікованого лікаря потребує постійного удосконалення. Найбільш важливим принципом навчання є використання методів активізації діяльності студентів (інтернів, курсантів). Найбільш вдалимими методами активізації роботи студентів (інтернів) визнаються інтерактивні методи навчання, що направлені на інформаційне забезпечення, на активне оволодіння слухачами практичними вміннями і навичками. Вони дають змогу розвивати творчі і комунікативні здібності особистості – майбутнього лікаря.

Основна частина. Продуктивно використовувати інтерактивні методи можуть лише підготовлені викладачі. Викладачі ДЗ «Дніпропетровської медичної академії МОЗ України» кафедр мікробіології, вірусології, імунології та

епідеміології та сімейної медицини ФПО ще з 2014 року розпочали підготовку на тренінгу «Методики викладання теми «Здоров'я населення та толерантність до пацієнтів групи ризику», що був проведений за технічної підтримки Німецького товариства міжнародної співпраці (GIZ) у м. Одесі у грудні 2014р. Весною 2015 року підготовку на цьому тренінгу пройшла велика група викладачів, з кафедр мікробіології, вірусології, імунології та епідеміології, інфекційних хвороб, фтизіатрії, педіатрії №2. Презентований навчальний модуль з інтерактивних методик викладання теми ВІЛ-інфекції, впровадження добровільного консультування та тестування, а також підтримки у студентів формування їх толерантного світогляду та ставлення до представників найбільш уразливих до ВІЛ